

Termoelektrana Ugljevik godišnje kroz dim izbacuje i do 125 puta više sumpor-dioksida nego što dozvoljavaju evropski ekološki propisi.

Bosna i Hercegovina je obavezna da izradi Nacionalni plan za smanjenje zagađenosti zraka u skladu sa Direktivama EU o Smanjenju emisija iz velikih postrojenja za sagorijevanje.

Taj plan treba biti dostavljen Energetskoj zajednici do 31. decembra, ali cijeli proces ide veoma sporo.

Pravilnici u BiH o smanjenju emisija iz velikih ložišta nisu usklađeni s evropskim propisima. Termoelektrana Ugljevik u sjeveroistočnom dijelu BiH godišnje kroz dim izbacuje i do 125 puta više sumpor-dioksida nego što dozvoljavaju evropski ekološki propisi.

Zemljište i vodu zagađuju čestice koje padaju po izlasku iz dimnjaka ili su nošene vjetrom sa odlagališta pepela.

U toku proizvodnje električne energije nastaju velike količine otpadnih voda koje se ispuštaju u ugljevičke rijeke.

Zagađujuće materije

U TE kažu da su počeli aktivnije raditi na smanjenju količine zagađujućih materija.

“TE Ugljevik i naš rudnik su još 2009. godine dobili kredit, pronašli budžet za projekat odsumporavanja. To je dugoročni namjenski kredit Japanske vlade, striktno namijenjen odsumporavanju. Trenutno smo u fazi izbora najpovoljnije ponude na javnom nadmetanju“, kaže Zlatko Malović iz Termoelektrana Ugljevik.

Bosna i Hercegovina je imala obavezu da već usvoji niz zakona iz energetskog paketa, te da pripremi dokument o energetskoj politici na nivou države. No, u tom procesu se nije daleko otišlo.

“U procesu smo tog rada i u narednom periodu bismo mogli očekivati pomake na ovom polju i konačno da ispunimo ovu obavezu iz ugovora s Energetskom zajednicom. Što se tiče energetske politike, Ministarstvo vanjske trgovine radi na jednom dokumentu koji ćemo vrlo brzo imati u nacrtu, te ga dostaviti entitetskim ministarstvima i nadležnim institucijama za mišljenje“, tvrdi Admir Softić iz Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH.

“Lijepo je imati planove. Lijepo je ulagati u revitalizaciju proizvodnje. Lijepo je gledati u budućnost... Ali, nekako naši ljudi gledaju u bližu budućnost - 2026. i 2039., to su godine koje smo imali priliku čuti ovih dana. I jako su daleke običnom čovjeku. On razmišlja kako preživjeti u Tuzli, Zenici, Kaknju, Sarajevu... gradovima koji su godinama najzagađeniji gradovi u Evropi“, smatra Sanela Habeš, novinarka Radija Bosne i Hercegovine.

Američka agencija za međunarodni razvoj pomaže državnim i entitetskim vlastima Bosne i Hercegovine i operatorima velikih postrojenja za sagorijevanje da pripreme Nacionalni plan za smanjenje koncentracija zagađivača.

Cilj je kreirati zakonske mjere u oblasti energetike za narednu deceniju.

“U toku tog desetogodišnjeg perioda trebale bi se dramatično smanjiti emisije zagađujućih materija iz termoelektrana u BiH što će imati veoma povoljan utjecaj na zdravlje ljudi i okoliš”, zaključio je Fahrudin Kulić iz USAID-a.

Investicija od 20 milijardi dolara

Ipak, trenutne brojke koje pokazuju nivo prisutnosti otrovnih materija u zraku, vodi i tlu su zabrinjavajuće.

“Implementacijom plana trebale bi biti smanjene emisije najvećih zagađivača: sumpor dioksida, azotnih oksida i čvrstih čestica. Ipak, ključno je smanjiti onečišćenje sumpor dioksidom zbog najvećeg negativnog utjecaja na zdravlje ljudi i okoliš”, izvijestio je Al Jazeera reporter Sanel Kajan.

Njegova sadašnja koncentracija iznosi oko 270.000 tona godišnje, a u okviru implementacije plana ta brojka bi trebala biti smanjena na otprilike 15.000 tona do kraja 2027. godine.

Energetska zajednica obuhvata tržište s oko 150 miliona ljudi, a u to tržište će u narednih 15 godina biti uloženo više od 20 milijardi eura.

No, malo je vjerovatno da će, ukoliko nastavi s dosadašnjom praksom, i najmanji dio tog novca doći u Bosnu i Hercegovinu.

izvor: balkans.aljazeera.rs